

D. H. W. FILARSKI. CLARENS—MONTREUX (SCHILDERIJ).

TENTOONSTELLING
VAN SCHILDERIJEN EN GRAFISCH
WERK DOOR D. H. W. FILARSKI
IN HET PANORAMA-GEBOUW
TE AMSTERDAM.

Filarski, van wien wij wel eens heldere stillevens gezien hadden, exposeert thans in het Panorama-gebouw uitsluitend Zwitserse sneeuw- en berg-gezichten.

Aan den eenen kant komt er daardoor wel eens iets monotoons in zoo'n tentoonstelling van het werk van één schilder, die daarbij nog wel één zelfde onderwerp, zij het dan ook met eenige variatie, behandelt, maar aan de andere zijde kunnen wij den kunstenaar beter volgen naar datgene wat hij juist in dat ééne onderwerp bereiken wil.

En zoo ook hier; Filarski ziet niet het Zwitserland van en met de toeristen, maar het grootsche van de door zon verlichte

sneeuwbergen, de sterke lijnen van de toppen, de zware schaduwen, de donkere dennen, die scherp tegen de sneeuw afsteken. Hij ziet de natuur groot, breed en eenvoudig, zoowel in de teekening als in de kleur. Daarom doen zijn schilderijen wel even aan cartons voor wandtapijten denken, maar op een afstand gezien vervloeit de scherpe tegenstelling en komt er een harmonie in, die ons de eenzaamheid, het overweldigende, de sterke zon tegen de diepe schaduwen wel suggereert.

Dan zien wij in „Celerina" de zon schitteren op de bergtoppen, en de donkere hutten in Oberalpina zwaar afsteken tegen de geelachtige sneeuw of een eenzamen boom zich afteekenen tegen de bergen en de lucht.

Voor velen zijn het misschien slechts aanduidingen, tegenstellingen, en in eenige buiten-catalogus geëxposeerde schilderijen is Filarski verder op zijn onderwerp door-

gegaan, maar wat hij in zijn meeste werken heeft willen geven, lijkt mij wel bereikt.

Sterker nog dan in een schilderij, heeft hij in hout- en linoleum-snedes het contrast tusschen licht en schaduw willen geven. Ook hier zocht hij naar eenvoud in voordracht, vermeed kleine details en halftonen en trachtte in enkele contouren en groote zwarte schaduwen het effect te verkrijgen. Ze zijn dan ook wel sterk en suggestieënd, die zwart- en wit-drukken, maar ik vermoed,

dat zonder het grootsche ervan verloren te doen gaan, een enkele tintdruk, voor de lucht bijv., het algemeen aspect ten goede zou komen.

Mogelijk probeert Filarski dit later nog wel, hij zoekt nu in een vaste lijn, in een bepaalde richting, datgene te geven wat hem in het Zwitsersche landschap trof. En daarbij komen wij wel onder den indruk van zijn visie.

R. W. P. JR.

D. W. H. FILARSKI. SNEEUWBERGEN.